

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Stichting Urgenda
T.a.v. mevrouw Minnesma
Nicolaes Maesstraat 2 224
1506 LB ZAANDAM

Ministerie van VWS
Directie Publieke Gezondheid
Gezond Leven en Preventie

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

Datum **23 OKT. 2023**
Betreft Afgebroken landbouwakkoord

Kenmerk
3627963-1050374-PG

Kenmerk afzender

Geachte mevrouw Minnesma,

Bijlage(n)

Bedankt voor uw brief van 26 juni 2023. Excuses voor mijn verlate reactie.

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

In uw brief gaat u in op de noodzaak van extra maatregelen op het terrein van voedselbeleid om te komen tot een gezondere bevolking en een gezondere planeet. U doet dat naar aanleiding van het afbreken van de onderhandelingen voor het landbouwakkoord. Hieronder ontvangt u mijn reactie, mede namens de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Allereerst deel ik uw teleurstelling over het afbreken van de onderhandelingen voor het landbouwakkoord. Het is een gemiste kans om te werken aan een toekomstbestendig landbouw- en voedselsysteem en om boeren zekerheid te bieden over de transitie van de landbouw. In uw brief suggereert u dat voedsel en gezondheid niet waren meegenomen in de onderhandelingen voor het landbouwakkoord. Dit herken ik niet. De maatregelen waar u aandacht voor vraagt, maakten deel uit van de onderhandelingen. Op 23 juni maakte het kabinet bekend dat het nu toewerkt naar een kabinetsplan over de toekomst van de landbouw om invulling te geven aan het proces van de benodigde transitie. In zijn brief van 17 september 2023 heeft de minister van LNV een brief gestuurd over de elementen waarop de komende tijd nog inzet zal worden gepleegd en de elementen die onderdeel kunnen uitmaken van een integrale aanpak voor de landbouw, dat onder het nieuwe kabinet zal moeten worden vormgegeven (Kamerstuk 30 252, nr. 128).

Ik vraag uw begrip voor het feit dat het kabinet na het verzenden van uw brief zijn ontslag heeft ingediend en het kabinet daarom nu een demissionaire status heeft. Graag licht ik hieronder toe wat de aanpak van het kabinet op het terrein van voedselbeleid is.

Gezonde en duurzame voeding

In de brief van 29 maart 2022 naar aanleiding van de Evaluatie voedselagenda 2016-2020 heeft de minister van LNV, mede namens de staatssecretaris van VWS, speerpunten benoemd voor een duurzamer en gezonder voedselbeleid (Kamerstuk

31 532 nr. 271), te weten:

- Dat meer mensen eten volgens de Schijf van Vijf, inclusief een verschuiving van de balans in de consumptie van dierlijke en plantaardige eiwitten van de huidige 60/40-verhouding naar 50/50 in 2030
- Het halveren van voedselverspilling in 2030 ten opzichte van de voedselverspilling in 2015
- Het vergroten van het aanbod en de consumptie van biologisch voedsel
- Een grotere verantwoordelijkheid van voedselaanbieders om de duurzame en gezonde keuze te presenteren als de gemakkelijke keuze

U kunt meer lezen over het beleid van het kabinet in de brief over de Preventieaanpak leefstijl met focus op overgewicht en voeding van 9 december 2022 (Kamerstuk 32 793, nr. 647), de brief over het Gezond en Actief Leven Akkoord van 6 februari 2023 (Kamerstuk 32 793, nr. 653) en in het Actieplan voor groei van biologische productie en consumptie van 19 december 2022 (Kamerstuk 30 252, nr. 78).

Bestrijdingsmiddelen

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) houdt toezicht op de naleving van de MRL's en publiceert daar jaarrapportages over. Die kunt u vinden op de website van de NVWA. Uit die cijfers blijkt dat MRL's in een aantal gevallen worden overschreden; door de manier waarop MRL's worden vastgesteld betekent dit echter niet dat er in al die gevallen een risico voor de gezondheid is. In 2021 gold dat wel voor 0,9% van de onderzochte monsters van producten die al in de handel waren. De NVWA neemt dit zeer serieus en neemt in deze gevallen gepaste actie en zorgt ervoor dat bedrijven hun verantwoordelijkheid beter nemen. Voor het inschatten van het gezondheidsrisico is de methode van cumulatieve risicobeoordeling, waarbij alle voedingsmiddelen en alle residuwaarden worden gebruikt, beter geschikt. Ik heb op 5 juli 2023 een brief naar de Tweede Kamer gestuurd over ontwikkelingen in het voedselveiligheidsbeleid (Kamerstuk 26 991, nr. 584), waarin ik aangeef dat ik verwacht de Tweede Kamer binnenkort actuele cijfers over deze cumulatieve blootstelling te kunnen presenteren. Ook heeft de minister van LNV recentelijk de kamer geïnformeerd over ontwikkelingen bij glyfosaat, en zal hij het RIVM vragen om een specifiek wetenschappelijk onderzoek te starten naar de mogelijke relatie tussen glyfosaat en het ontstaan van Parkinson (Kamerstuk 27 858, nr. 636).

De minister van LNV heeft op 22 juli 2022 het Geactualiseerd Nederlands actieplan duurzaam gebruik gewasbeschermingsmiddelen 2022 t/m 2025 naar de Tweede Kamer gestuurd (Kamerstuk 27 858, nr. 579), waarin maatregelen zijn opgenomen voor het gebruik van bestrijdingsmiddelen.

Ik ga ervan uit dat ik u hiermee voldoende heb geïnformeerd.

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Ernst Kuipers

Ministerie van VWS
Directie Publieke Gezondheid
Gezond Leven en Preventie

Kenmerk
3627963-1050374-PG